

Vreme: 16.07.2026 17:12

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/srbija-ukrajina-eu-rusija-odnosi-balansiranje-politika->

Autori: Dženana Karabegović

Teme: Evropska komisija

Naslov: Vučićevo 'ne' u Kijevu i granice srbijanskog balansiranja

5291

Za razliku od većine država regiona koje su prihvatile zajednički evropski pristup prema Moskvi, Srbija zadržava selektivan odnos prema odlukama EU.

Jedan potpis koji je izostao u Kijevu ponovo je skrenuo pažnju na poziciju Srbije u odnosu na Evropsku uniju, Rusiju i Ukrajinu. Pažnju je privukla odluka predsjednika Srbije Aleksandra Vučića da ne potpiše zajedničku deklaraciju na samitu Ukrajine i zemalja Jugoistočne Evrope, kojom se potvrđuje nastavak političke, vojne, finansijske i sigurnosne podrške Kijevu, ali i potreba za dodatnim pritiskom na Rusiju. Zvanični Kijev se o Vučićevom potezu još nije oglasio, no kako kaže ukrajinski analitičar Yevhen Mahda, Vučićev potez nije neočekivan. "Ovo nije prvi put da se predsjednik Vučić ovako ponaša. Već je odbio potpisati sličnu deklaraciju u Kijevu. Očito razmišlja o nadolazećim izborima, koji bi se trebali održati u Srbiji u bliskoj budućnosti", kaže Mahda, inače izvršni direktor nevladine organizacije "Institut za svjetsku politiku". Iz Evropske unije poručuju da ne žele komentarisati odluku Srbije da ne potpiše zajedničku deklaraciju usvojenu na Samitu Ukrajina-Jugoistočna Evropa. "Naš stav o ruskoj agresiji na Ukrajinu je jasan: ujedinjeni smo u nepokolebljivoj podršci Ukrajini suočenoj sa ruskim agresorskim ratom i nezakonitim pokušajima Rusije da anektira ukrajinsku teritoriju", navodi se u odgovoru pres službe Evropske komisije za Radio Slobodna Evropa (RSE). Kako su objasnili evropski zvaničnici, deklaracija usvojena na samitu ne predstavlja zvaničan stav Evropske unije, jer su je potpisali učesnici skupa, odnosno pojedini lideri država članica EU. Zbog toga se, kako nezvanično pojašnjavaju u Briselu, njeno potpisivanje ne smatra pitanjem usklađivanja sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom Evropske unije. Srbija je tokom 2025. godine povećala stepen usklađenosti sa Zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU na 67 posto, ali je i dalje ostala jedina zemlja Zapadnog Balkana koja nije u potpunosti usklađena s evropskim stavovima. No, kako kaže Mahda, to neće uticati na odnos Evropske unije prema ovoj državi. "Ne mislim da će se na Srbiju vršiti bilo kakav pritisak, jer bi to značilo priliku da se potpuno sakrije pod kišobran Rusije. Mislim da se EU toga boji", navodi on. Četiri godine od početka ruske invazije na Ukrajinu, Srbija ne odustaje od takozvane politike balansiranja. S jedne strane podržava neke stavove Evropske unije, ali izbjegava odluke koje bi značile jasniji prekid odnosa s Moskvom. Vanjskopolitički analitičar iz Beograda Boško Jakšić smatra da je upravo takva politika dovela Vučića u situaciju da pokušava održavati odnose sa suprotstavljenim stranama. "On pokušava da izigrava diplomatskog mađioničara i istovremeno želi da ima odlične odnose i sa Pekingom i sa Vašingtonom, zaboravljajući da su to trenutno najveći rivali u svetu. Pokušava da održi dobre odnose i sa Rusijom i sa Ukrajinom, prenebregavajući činjenicu da su oni nepomirljivi protivnici i da su u ratu", kaže za Radio Slobodna Evropa Jakšić. Pitanje koje se nameće je - da li je Vučić ovakvim potezom politički profitirao ili je Srbija izgubila novu priliku da ojača svoj položaj u međunarodnoj zajednici. Za Jakšića, odgovor je jednostavan. "Dobiće određene poene u Moskvi, ali nedovoljne da popravi narušene odnose sa Rusijom. Istovremeno će dobiti negativne poene u Evropskoj uniji, a najviše negativnih poena dobiće upravo od domaćina samita - Ukrajine. Kada se podvuče crta, od prilike koja je trebalo da bude iskorištena za jačanje međunarodne pozicije Srbije, ostvarena je samo šteta", ističe on. Za Marka Savkovića, profesora međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu, Vučićev potez u Kijevu je u skladu sa dosadašnjim kursom Beograda. "S druge strane, to je politika koja ima svoj rok upotrebe i rok

Vreme: 16.07.2026 17:12

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/srbija-ukrajina-eu-rusija-odnosi-balansiranje-politika->

Autori: Dženana Karabegović

Teme: Evropska komisija

Naslov: Vučićevo 'ne' u Kijevu i granice srbijanskog balansiranja

trajanja. Ako je mera naših odnosa sa Zapadom ova koju imamo sada, a čini se da jeste, onda je njegov odlazak tamo i prisustvo tom sastanku maksimum. Dakle, to je apsolutni maksimum", navodi on. Za razliku od zemalja Zapadnog Balkana koje su se usaglasile u oblasti zajedničke vanjske i sigurnosne politike gotovo u potpunosti sa stavovima EU, sa Srbijom to nije slučaj. "Ne pristajemo na režim sankcija. Doneto je 20 paketa sankcija, a mi nismo pristali ni na jedan. Naravno, vlast to pravda ekonomskim interesima. Mislim da to još uvek prolazi. Niko nije, da kažem, lupio šakom o sto i rekao: 'Gotovo, morate ili prekidamo odnose'. Ima tu, naravno, jako puno licemjerja, ali to je politika, to su međunarodni odnosi", kaže profesor Savković. Prema njegovim riječima, Beograd koristi činjenicu da Evropska unija ne želi potpuno udaljavanje Srbije. "Zbog toga ovi gestovi, koji, možda, i nisu mali ako se uzme u obzir koliko je ovde prisutan, jak, dodatno podgrijavan i njegovan proruski sentiment kroz pojedine medije i druge kanale, predstavljaju maksimum. To je maksimum. Ja stalno čekam da vidimo hoće li se desiti taj neki prekid, taj veliki momenat, to suočavanje. Ali, ono se ne dešava. I, iskren da budem, ne znam ni kada će se desiti", zaključuje Savković. Srbija je kandidat za članstvo u EU od 2012. godine. Uslov za članstvo je i usklađivanje njene vanjske politike sa politikom Brisela. 'Politika balansiranja' 'Vučićeva mjera spoljne politike'

